

E-CoRE

ELEKTRONSKO ZBIranJE SUROVIH PODATKOV OD PODJETIJ

Glavni cilj projekta E-CoRE (Electronic Collection of Raw data from Enterprises) je doseči učinkovito in ustrezno sodelovanje med državnimi organi v Sloveniji pri zbiranju in izmenjavi poslovnih podatkov, da bi s tem zmanjšali administrativne obremenitve, ki so za podjetja strošek pri izpolnjevanju zakonske obveznosti zagotavljanja informacij.

MIRKO KLANJŠČEK, SURS

Danes so stroški administrativnih obveznosti, ki jih imajo podjetja, eno izmed glavnih ozkih grl, s katerimi se srečujejo podjetniki. Zakonske določbe, ki veljajo za zasebna podjetja, so postale glavna skrb za države povsod po svetu. Zakoni in predpisi javne uprave prihajajo od različnih državnih organov, tako da je mogoče razumeti, da se različni državni organi zelo razlikujejo po načinu zbiranja podatkov od podjetij. Nekaterim razlikam se ni mogoče izogniti (na primer tistim v zvezi s koncepti in definicijami), drugim pa bi se lahko, če bi različni državni organi sodelovali med seboj. Sodobne informacijske tehnologije so na voljo, drugo vprašanje pa je, kako jih uporabiti v okviru medsebojnega sodelovanja. To bo postalo še bolj nujno z vključitvijo Slovenije v Evropsko unijo, saj se bodo takrat pojavile številne nove zahteve po informacijah.

Del projektnih aktivnosti se usmerja k uvajanju metodologije za analizo vsebine podatkov in pretoka podatkov za racionalizacijo obrazcev. Drug del je usmerjen k oblikovanju in testiranju informacijske infrastrukture za e-sporočanje (vidik tehnične arhitekture in varovanja), v zvezi s tem pa smo izvedli tudi pilotski projekt - skupaj z dvema programskima podjetjema in omejenim številom podjetij (okoli 20).

Ker so ti elementi nujno del

dolgoročnega razvojnega procesa, so glavni cilji projekta vzpostaviti sodelovanje med organi javne uprave (glede zbiranja in izmenjave poslovnih podatkov) in okolje standardov in specifikacij, ki bo zagotavljalo osnovo za nadaljevanje po zaključku projekta E-CoRE.

Sodelovanje med slovenskimi državnimi organi

Poleg povečanega povpraševanja državnih organov po informacijah od podjetij (B2G), številni organi razvijajo lastne elektronske rešitve za zmanjšanje obremenitev, ki jih povzročajo njihovo zbiranje podatkov. Različni formati zvišujejo stroške za vse vpletene strani in ogrožajo konkurenčnost slovenskih podjetij (še posebej malih in srednje velikih) pri vstopu na notranji trg EU. Različni pretoki podatkov zmanjšujejo tudi kakovost in preglednost zbranih informacij.

Za zmanjšanje administrativne obremenitve podjetij bi morali slovenski državni organi sodelovati pri zbiranju podatkov na dva načina:

- Z racionalizacijo vsebine in pretoka podatkov, z odpravljanjem prekrivanja, racionaliziranjem definicij, uporabo obstoječih informacij, ponovnim premislekom o pogostosti zbiranja podatkov itd.
- Z uporabo možnosti, ki jih ponuja sodobna informacijs-

ka tehnologija na številne do uporabnika prijazne načine e-sporočanja B2G na varen način.

Projekt E-CoRE je potekal po obeh tirih. Na podlagi popisa glavnih pretokov podatkov od podjetij do državnih organov in med državnimi organi (G2B2G2G) smo začeli v projektu razvijati splošni procesni model (GPM) kot skupno nalogo in prenašati metodologijo za analizo vsebine podatkov in analizo pretoka podatkov. Pri teh aktivnostih sta bili osrednji vprašani izkušnje sodelujočih organizacij glede sodelovanja in medsebojno seznanjanje z zbiranjem podatkov, saj naj bi to zagotovilo osnovo za nadaljnje aktivnosti na tem področju.

Razvoj informacijske tehnologije ponuja nove možnosti pri zbiranju podatkov, obenem pa zahteva večjo standardizacijo pri uporabi elektronskih vprašalnikov namesto papirnatih. Poleg tega je za razvoj varnega prenosa podatkov in izvajanje zakona o elektronskem podpisu in elektronskem poslovanju (ZEPEP) potrebna usklajena rešitev. Zaželeno bi bila standardizacija izmenjave podatkov B2G. Standard bo moral zajemati predstavitev zahtev po podatkih in tudi dejanski fizični prenos podatkov. Temeljiti mora na sodobnih odprtih standardih informacijske tehnologije (npr. XML, internet), povezanih s podobnim razvojem v EU, in biti uporaben vsaj za vse državne organe v Sloveniji.

Novembra 2003 sta bila oba tira združena v pilotu za testiranje konceptov in tehničnih rešitev. Pokazalo se je, da je

izbrani tir projekta E-CoRE obetaven, saj je mogoče doseči pomembno zmanjšanje administrativne obremenitve podjetij (za pilot je bil izbran obrazec M).

Dosežki pri analizi

Obstajajo številne razlike med procesi prenosa podatkov organov, sodelujočih v projektu E-CoRE, in celo med različnimi procesi prenosa podatkov znotraj enega organa. Ena izmed možnih posledic različnih procesov prenosa podatkov je prevelik delež stroškov poslovanja (skupni stroški podjetij in državnih organov za prenos podatkov B2G in G2G) za družbo kot celoto. Eden izmed najpomembnejših argumentov za kreiranje splošnega procesnega modela (GPM) za prenos poslovnih podatkov B2G in G2G je, da olajša reinženiring različnih vrst prenosov podatkov B2G in G2G - seveda le, če je smotrno in učinkovito - v splošen proces B2G2G. Tak splošen procesni model bi moral biti osnova za vse obstoječe in nove prenose poslovnih podatkov B2G2G.

Splošni procesni model (GPM) zato pomeni enoten model poročanja podatkov G2B2G2G ter predstavlja elemente, vključene v proces poročanja, in odnose med njimi. Cilj razvoja GPM je uvesti skupno splošno osnovo (niz standardiziranih funkcionalnosti) in standarde poročanja. Na osnovi rezultatov projekta E-CoRE bodo podjetja lahko upravljala proces poročanja javni upravi na enak način, temelječ na skupnih standardih (na ravni vsebine, procesa in prenosa).

Projekt E-CoRE smo izvedli v okviru dvostranskega predpristopnega programa med Slovenijo in Nizozemsko, v katerem je MID sodelujoča stran, SURS je pobudnik in upravičenec, AJPEP, ZZS, DURS, GZS in CVI pa sodelujejo.

Pri analizi vsebine podatkov se je projekt osredotočil na sodelovanje pri poročanju podatkov med državnimi organi ter analizo in racionalizacijo vsebine in pretoka podatkov. Osnovni vložek v delo je bila anketa, ki je zagotovila osnovno gradivo za analizo vsebine in pretoka podatkov za sodelujoče organizacije v prihodnjih letih, anketa pa je zagotovila tudi vpogled v pretoke podatkov v teh organizacijah.

V projektu E-CoRE so SURS, MID, ZZSZ, AJPES, DURS, CVI in Gospodarska zbornica Slovenije ob podpori nizozemskega konzorcija E-CoRE opravili začetno delo pri razvoju specifikacij za raven prenosa, sintakse (opis sintaktičnih vidikov povpraševanja po podatkih) in procesov (opis procesov elektronskega zbiranja podatkov).

Na sintaktični ravni so bili obravnavani XML in struktura

vprašalnikov. Prve specifikacije zadevajo strukturo in vsebino elektronskih vprašalnikov. Ob koncu bodo metapodatki in klasifikacije prek svetovnega spleta na voljo vsem partnerjem v procesu e-sporočanja B2G.

Ker vzpostavitev standardov za metode in tehnične specifikacije ni mogoča brez preverjanja, je bila v projektu E-CoRE uvedena tudi pilotna faza. V pilotu so bili preverjeni obstoječi pogledi na metode za zmanjšanje administrativne obremenitve z uporabo informacijske tehnologije. Pilot je bil ocenjen, rezultati pa so upoštevani v naslednji različici specifikacij. Specifikacije naj bi omogočale vsem programskim orodjem, ki ustrezajo specifikacijam, da sodelujejo v procesu e-sporočanja B2G.

Končni seminar

Rezultati projekta E-CoRE so bili predstavljeni na končnem

Priporočila

- Vzpostavitev javne spletne strani o metapodatkih, na kateri bodo objavljeni sprejeti obrazci in metapodatki glede na preglednost. Vsebina strani bo namenjena zbiralcem podatkov, poročevalcem, programskim podjetjem, uporabnikom in drugim.
- Racionaliziranje nabora obstoječih obrazcev in pretoka podatkov v srednjeročnem programu za pridobitev potrdila ABC ("Administrative Burden Clearance") za objavljanje na metapodatkovni strani.
- Preverjanje vsakega novega obrazca (nepotrebno prekrivanje z drugimi obrazci, podatki niso na voljo drugje, sprejemljiva pogostost itd.) in objavljanje obrazca na metapodatkovni strani.
- Vzdrževanje informacijske infrastrukture za e-sporočanje B2G2G.
- Ustvarjanje primerne ozračja za sodelovanje in vzpostavitev okoliščin za sodelovanje vseh državnih organov v Sloveniji, da se pridružijo skupni pobudi za zmanjšanje administrativne obremenitve slovenskih podjetij.

seminarju, ki je potekal 12. februarja na GZS. Osnovni cilj seminarja je bila predstavitev dosežkov projekta, predstavitev priporočil za nadaljevanje dela in pridobivanje podpore in vložkov iz okolja v podporo končnim strokovnim odločit-

vam, ki zahtevajo več časa. Udeleženci seminarja so izrazili podporo projektu in se zavzeli za nadaljevanje pobude E-CoRE tudi v bodoče, seveda ob upoštevanju in sodelovanju z drugimi e-pobudami v državi. ■

Hitra pošta
www.posta.si ŽE NA POTI

Iz vesoljske perspektive je hitrost relativna, iz zemeljske pa velikokrat odločilna.

Čas dostave:

- dve uri znotraj večjih mest in v njihovi okolici,
- isti dan po Sloveniji,
- v zagotovljenih kratkih rokih za tujino.

080 1400

POŠTA SLOVENIJE